

- 10.15–10.30 **mgr Krzysztof Gryglewski (UŁ)** Rota konna Stanisława Dobrosłowskiego w latach 1534–1542 w świetle ówczesnego piśmiennictwa wojskowego
- 10.30–10.45 **dr hab. Tomasz Gliniecki (Muzeum Stutthof w Sztutowie)** Funkcjonowanie pionu do spraw wykorzystania doświadczeń wojennych na przykładzie 3 Frontu Białoruskiego Armii Czerwonej u progu 1945 r.
- 10.45–11.00 dyskusja
- 11.00–11.15 przerwa kawowa

moderator: **dr hab. Tomasz Gliniecki**

- 11.15–11.30 **dr Sebastian Długoborski (KUL)** O skuteczności działań Ik-Teszuba wobec asyryjskiego oblężenia Uppumu
- 11.30–11.45 **dr Jan Jerzy Sowa (UW)** Planowanie działań wojsk polsko-litewskich w kampanii 1692 roku
- 11.45–12.00 **dr Marcin Karkut (KUL)** Między koncepcją a przypadkiem: granice racjonalności w planowaniu działań wojennych w świetle *Maksym wojennych* markiza de la Miny (1690–1767)
- 12.00–12.15 **prof. UJD dr hab. Maciej Trąbski (UJD)** Czy można zdobyć twierdzę nie posiadając artylerii? Rosyjskie oblężenie Gdańska w 1734 r. jako przykład lekceważenia przeciwnika
- 12.15–12.30 dyskusja
- 12.30–14.00 przerwa na obiad

moderator: **prof. dr hab. Leszek Wojciechowski**

- 14.00–14.15 **prof. KUL dr hab. Cezary Taracha (KUL)** Planowanie wojenne w osiemnastowiecznej Hiszpanii. Wybrane zagadnienia
- 14.15–14.30 **prof. KUL dr hab. Andrzej Niewiński (KUL)** Między planem inwazji a katastrofą operacyjną: bitwa nad rzeką Salado (1340)

- 14.30–14.45 **mgr Mateusz Juliusz Gwizdek (KUL)** Precz z armią! Niech żyje armia! Militarne i polityczne przyczyny porażek republikanów w pierwszych miesiącach hiszpańskiej wojny domowej
- 14.45–15.00 **mgr Bogusław Szalast (KUL)** Anschluss Austrii w relacji Ilustrowanego Kuriera Codziennego
- 15.00–15.15 **dr Ewelina Lilia Polańska, dr Jakub Żygawski (Akademia Zamojska, Archiwum Państwowe w Zamościu)** „Sama twierdza podług wszystkich sztuki przepisów jest umocniona”. Przygotowania do wojny twierdzy Zamość w latach 1817–1831
- 15.15–15.30 **mgr Piotr Greszta (KUL)** Defetysta czy realista? Kontrowersje wokół dowodzenia 39. Dywizją Piechoty Rezerwową we wrześniu 1939 roku przez gen. bryg. Brunona Olbrychta
- 15.30–15.45 **mgr Damian M. Szewczyk (KUL)** „Szarża banzai” – szaleństwo, czy rozpaczliwa taktyka?
- 15.45–16.00 dyskusja
- 16.00 zakończenie i podsumowanie konferencji: **prof. KUL dr hab. Andrzej Niewiński** – Pracownia Wojskowo-Historyczna

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II
AL. RACŁAWICKIE 14, 20-950 LUBLIN

PRACOWNIA WOJSKOWO-HISTORYCZNA
INSTYTUT HISTORII KUL
TOWARZYSTWO NAUKOWE
KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO
JANA PAWŁA II

zapraszają na

OGÓLNOPOLSKĄ KONFERENCJĘ NAUKOWĄ
„MENTE ET MENSE”.
O SKUTECZNOŚCI
PLANOWANIA
DZIAŁAŃ WOJENNYCH

Z dziejów wojskowości polskiej i powszechnej

23–24 IV 2026 × DOM FUNDACJI JP II

CZWARTEK 23 IV 2026

9.00 Inauguracja konferencji: **prof. KUL dr hab. Andrzej Niewiński** – Kierownik Pracowni Wojskowo-Historycznej IH KUL

moderator: **dr hab. Marek Radoch**

9.15–9.30 **prof. dr hab. Andrzej Olejko (PANS)** Plany i realia czyli „sny o potędze”. Potencjał Lotnictwa Polskiego w 1939 r. w świetle najnowszych badań

9.30–9.45 **prof. AMW dr hab. Andrzej Drzewiecki (AMW)** Planowanie obrony wybrzeża a rzeczywistość wojenna we wrześniu 1939 roku

9.45–10.00 **prof. KUL dr hab. Pablo de la Fuente de Pablo (KUL)** De Regulares al Tercio de Extranjeros: Franco, Millán-Astray y la Escuela Central de Tiro del Ejército (1918). Lecciones aprendidas de las campañas de la Yebala (1913–1917)

10.00–10.15 **mgr Adam Siupka (UŚ)** Adventus czy Profectio? Gordian III w drodze na wojnę, perspektywa mennictwa miejskiego Hadrianopolis

10.15–10.30 **prof. UAM dr hab. Łukasz Różycki [UAM]** Rzymska polityka przeciw Słowianom 582–602 – pomiędzy planami a rzeczywistością

10.30–10.45 **dr Bartosz Staręgowski (Archiwum Państwowe w Lublinie)** Wyprawa Wielkopolan na Marchię Brandenburską jesienią 1656 r. – zaplanowana akcja wymierzona w rozerwanie sojuszu Brandenburczyków i Szwedów

10.45–11.00 dyskusja

11.00–11.15 przerwa na kawę

moderator: **prof. AMW dr hab. Andrzej Drzewiecki**

11.15–11.30 **dr Ireneusz Wojewódzki (UZ)** Rosyjskie lądowanie na Gotlandii w 1808 r., czyli klęska operacyjnej improwizacji

11.30–11.45 **dr Dariusz Faszczka (Stowarzyszenie Historyków Wojskowości)** Rola twierdz w pla-

nowaniu wojennym na początku XX w. na przykładzie obrony Tutrakanu w 1916 r.

11.45–12.00 **dr Michał Norbert Faszczka (UŚ)** Spór Hansa Delbrücka z Wielkim Sztabem Generalnym, czyli o wpływie potencjału państwa na rodzaj strategii

12.00–12.15 **por. dr Piotr Olszewski (LAW)** Wykorzystanie Bezzałogowych Systemów Uzbrojenia na współczesnym polu walki

12.15–12.30 dyskusja

12.30–14.00 przerwa na obiad

moderator: **dr Jan Błachnio**

14.00–14.15 **dr hab. Ewa Ziółek (KUL)** Hybrydowa wojna carcy. O genialnej kampanii, która mogła zmienić bieg historii

14.15–14.30 **dr Dawid Madziar (UŚ)** Organizacja ruchów wojsk napoleońskich w kierunku Hiszpanii w świetle raportów ministra wojny gen. Henriego Clarke'a (1809–1811)

14.30–14.45 **dr Marcin Baranowski (KUL)** Wszystko wydaje się takie proste... - tarcie na wojnie, przypadek kampanii francuskiej 1814 roku

14.45–15.00 **prof. dr hab. Norbert Kasperek (Archiwum Państwowe w Olsztynie, UWM)** Wokół korpusu gen. Hieronima Ramorino w Powstaniu Listopadowym. Raz jeszcze...

15.00–15.15 **dr Krzysztof Augustyniak (Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce)** Między założeniami a realizacją. O planach „małej wojny” w powstaniu listopadowym

15.15–15.30 dyskusja

15.30–15.45 przerwa na kawę

moderator: **dr Andrzej Gładysz**

15.45–16.00 **dr Piotr Derengowski (UG)** Plany a rzeczywistość – klęska Armii Potomaku w bitwie o krater (30 lipca 1864 r.)

16.00–16.15 **dr Marcin Gomółka (Badacz Niezależny)** Fiasco planów księcia Henryka II Pobożnego w bitwie pod Legnicą w narracji Jana Długosza

16.15–16.30 **dr Dawid Gralik (UAM)** Cyfrowy spór o „ojca zwycięstwa”. Dyskusje na temat autorstwa planu Bitwy Warszawskiej w polskojęzycznym Internecie

16.30–16.45 **dr Marcin Paluch (LAW)** Niezrealizowane zakupy samolotów dla polskiego lotnictwa wojskowego w 1939 roku

16.45–17.00 **prof. UŁ dr hab. Tadeusz Grabarczyk (UŁ)** Przyczyny fiaska Habsburskich planów rewanżu za porażkę pod Byczyną w 1588 r.

17.00–17.15 **dr Magdalena Pogońska-Pol (UŁ)** Znaczenie baz lotniczych USA na Bliskim Wschodzie w planach wojny z ZSRR w latach 1945–1955

17.15 dyskusja i podsumowanie I dnia obrad

PIĄTEK 24 IV 2026

moderator: **prof. KUL dr hab. Andrzej Niewiński**

9.00–9.15 **dr hab. Jan Ptak (KUL)** Problem planowania działań wojennych w walkach polsko-krzyżackich z lat 1330–1331

9.15–9.30 **dr hab. Marek Radoch (UWM)** Trasy przemarszu wojsk podczas planowanych rejs krzyżackich na ziemię ruską Wielkiego Księstwa Litewskiego w świetle *Die littauischen Wegeberichte*

9.30 – 9.45 **mgr Jakub Radosław Sidor (UWM)** Trasy przemarszu wojsk krzyżackich podczas rejs na Auksztotę w świetle *Die littauischen Wegeberichte*

9.45–10.00 **dr Jan Błachnio (UW)** Rosyjski plan wojny przeciwko państwom centralnym i jego wykonanie

10.00–10.15 **prof. dr hab. Leszek Wojciechowski (KUL)** Planowanie i realizacja działań zbrojnych w VIII–IX wieku w świetle współczesnych roczników frankijskich